

Många vägar till att bli en läsande människa

Päivi Heikkilä-Halttunen

I den här texten tittar vi närmare på bilden *Många vägar till att bli en läsande människa*. Texten fungerar samtidigt som textmotsvarighet till bilden. Texten är indelad i tretton delar enligt bilderna.

1. Hemspråket hör babyn redan i livmodern. Det ännu ofödda barnet hör ljud genom mammans mage och lär sig att känna igen mammans och andra närståendes tonfall. Man kan alltså läsa dikter för, prata med och spela musik för babyn redan innan den föds.

2. Bild och ord är viktiga, tillsammans och separat. I småbarnsåldern är barn intresserade av enkla pekböcker och får så småningom ihop en tydlig bild med ett ord som betyder samma sak. Barn och unga behöver också en läsande vuxen som förebild. Man bör alltså utmana hela släkten att läsa högt för barnet!

3. Att läsa tillsammans är ett billigt, avkopplande och enkelt sätt att umgås hela familjen.

4. Det är bra om barnet har egna böcker, men det finns mer att läsa på biblioteket. Hela familjen bör redan tidigt besöka biblioteket tillsammans som en del av vardagen. Bibliotekets personal hjälper gärna till att hitta passande böcker att läsa.

3. Småbarn och barn i lekåldern samt lågstadieelever hämtar saker ur böckerna även till sina lekar och sina egna berättelser. Vuxna runt barnet kan stödja barnet i den berättelserika lekens och den litteraturbaserade ordkonstens värld.

4. Hemma, på daghemmet och i skolan finns det många tillfällen att läsa högt. Efter lässtunderna är det också bra att ta sig tid till en gemensam diskussion.

5. Koncentrationsförmågan och att komma in i bokens värld kan bli lättare om det i det bullriga grupprummet finns platser som är fredade för läsning och för att bläddra i böcker. Ett barn som nyligen lärt sig att läsa orkar inte nödvändigtvis läsa en bok oavbrutet under långa stunder. Därför kan man variera lässtunderna och läsa i grupp.

6. Böcker som barn tycker om kan man också hitta bland barnets fritidsintressen. Det är bra att ta med sig böcker till matchresor och långa resor. Även läsning är numera en sorts lagsport, det kan vara roligare att läsa tillsammans än att läsa ensam. Att läsa tillsammans kan också stödja en svagare läsare.

7. En högstadieelev funderar över och analyserar redan många saker och trivs också ofta ensam. Ljudböcker kan passa i denna ålder.

8. Det är bra att berömma även större barn för deras läskunnighet och läsning på fritiden och diskutera böcker och läsning tillsammans. Man kan också ladda ner många olika typer av läsmaterial på en smart telefon.

9. Kompisarnas betydelse och inverkan syns också i läsvalen. Barnet kan uppmuntras att skapa egna läsecirklar på nätet och dela lästips med andra.

10. Varför är läskunnighet en så viktig färdighet? Det ger barn och

unga bra förutsättningar – inte bara för skolan, utan för hela livet. Ett bra ordförråd och självuttryck ger en bra grund för att barnet ska lyckas bra i skolan. I lästa böcker och berättelser får man också stöd för utvecklingen av självbilden och de sociala relationerna.

11. Gemensamma lässtunder som inletts tidigt i familjen är som att sätta in pengar på barnets konto med hög ränta. Det är bra för vuxna att i vardagen uttrycka sin glädje och stolthet över att barn och unga läser. All tid som ägnas åt alla typer av texter och ord är bra: oavsett om det är fråga om spelinstruktioner, läsning på digitala enheter, läsning av webbmateriel, dagstidningar eller tidskrifter eller att lyssna på ljudböcker.